

УДК 658.016

Владимир О.М. – к.е.н., доц., Кулагіна Г. – ст. гр. БУМ-51.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ІНСТРУМЕНТИ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Владимир О.М.

Vladymyr O.M., Kulagina G.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

DEFINITION PROBLEMS SECURITY OF RAW RESOURCES OF NATIONAL MEAT INDUSTRY

Supervisor: PhD Vladymyr O.M.

Ключові слова: стратегія, інноваційний розвиток, соціально-економічна система.

Keywords: strategy, innovation development, socio-economic system.

Будь-яка соціально-економічна система (далі – СЕС) – держава, регіон, підприємство тощо – має метою свого існування забезпечення інтересів усіх зацікавлених сторін через сталий розвиток і функціонування. Найпоширенішим і найефективнішим інструментом реалізації цієї мети на сьогодні є розроблення стратегій розвитку СЕС. Проте сучасні СЕС існують в умовах жорсткої конкуренції, прояву глобальних кризових явищ не лише економічного, соціального, політичного, але й духовного та природного характеру. Тому найактуальніші питання забезпечення сталого розвитку СЕС вже не вирішуються на основі класичної методології стратегічного управління. Необхідною умовою розвитку стає впровадження різного роду інновацій. Впровадження інновацій для забезпечення сталого розвитку СЕС, насамперед, відстежується через розробку стратегій розвитку СЕС. Україна проголосила інноваційну модель розвитку економіки, тобто країна повинна розвиватися на базі наукових досліджень й розроблень з метою випуску на ринок нових конкурентоспроможних товарів та послуг. Переваги економіки інноваційного типу проявляються у показниках якості життя населення. У наш час все більше підприємств розуміють велику роль інновацій в успішній організації своєї діяльності, здобутті нових ринків, посиленні конкурентних переваг. Визначальною складовою стратегії є місія.

Сталий розвиток ґрунтується на синтезі трьох базових компонентів: економічного, соціального та екологічного. Економічна складова ґрунтується на вимозі збереження та розвитку сукупного капіталу, за допомогою якого забезпечується створення сукупного капіталу, який забезпечує створення необхідного для поточного та перспективного розвитку комплексу ресурсів. На етапі переходу до інноваційного типу економіки саме розвитку стратегії сталого розвитку підприємств повинна бути приділена особлива увага, оскільки на рівні первинної ланки економіки відбувається апробація численних нововведень: комерціалізація науково-технічних розробок, освоєння та випуск принципово нових продуктів.

Місія СЕС повинна відповідати на питання: навіщо, хто, що, як, чому, якими засобами, в ім'я чого; місія повинна відображати суб'єктивне сприйняття чи розуміння СЕС свого положення у теперішньому чи майбутньому часі серед інших СЕС, також

висуваються критерії до місії. Вона повинна бути: спрямована, реалістична, мотивована, унікальна, зрозуміла, спонукаюча до дій. Існуюче різноманіття вимог та критеріїв призводить до великої кількості підходів до формулювання місії СЕС. Це зумовлено тим, що немає чіткості в розумінні того, чим насправді є місія: чи коротким викладом головних цілей стратегії для рекламних і пропагандистських потреб, чи вагомою складовою, на яку опирається стратегія. Наприклад, у сфері прибуткового сектору чітко простежується необхідність планування, тому що місія прибуткової організації очевидна – отримання прибутку. У сфері неприбуткового сектору, де місії організацій спрямовані на нечітко окреслену концепцію служити на користь суспільства, необхідність планування стає менш зрозумілою. У той час, коли всі погоджуються, що організація має служити суспільству, кожен працівник бачить це по-своєму. Нечіткість визначення місії – одна з проблем планування розвитку СЕС.

Сьогодні, в епоху формування трьох "і": "інтенції (нові знання) – інновації – інвестиції", економіка набуває рис економіки знань, головними змінами в її властивостях стає включення науки у сферу виробничих інтересів і стимулів для фірм, а також підвищення рівня відповідальності за інноваційний розвиток держави. У глобальній інноваційній системі відбуваються кардинальні зміни: росте інтенсивність інноваційних процесів, скорочуються терміни створення інновацій, розробниками та споживачами стають нові учасники інноваційної діяльності, змінюються їх відносини. Реалізація стратегій сталого інноваційного розвитку повинна забезпечити як стійке економічне зростання, підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішніх ринках, збалансованість соціального розвитку, поліпшення добробуту населення, СЕС, так і посилити значущість інтелектуального, технологічного, інвестиційного та фінансового внеску СЕС щодо забезпечення сталого розвитку країни. У таких умовах сьогодення, СЕС задля забезпечення своєї конкурентоспроможності має реалізовувати власну стратегії інноваційного розвитку, спираючись на свої унікальні риси, притаманні лише їй.

Важливим інструментом розроблення стратегії сталого інноваційного розвитку соціально-економічних систем є ринок інноваційного інвестування, якому належить виключно важлива роль у формуванні, мобілізації, використанні та відтворенні інвестиційного потенціалу як сукупності наявних коштів та можливостей їх використання в інноваційній сфері. Виділення цього ринку як окремого елементу ринкового простору потребує аналізу механізму акумуляції та руху інвестиційних ресурсів на ньому, особливостей їх нагромадження й концентрації в певних формах і в конкретних суб'єктів, виявлення тенденцій цього руху й визначення перспективних технологій управління ним. Впорядкований рух інвестиційних ресурсів від їх джерел до користувачів створює інвестиційні потоки, які організовані з різного роду платіжних коштів і фінансових інструментів. Фінансові ресурси, проходячи через цей ринок, перетворюються в інвестиції й вкладаються в інноваційні проекти, що реалізуються користувачами. Економічна роль ринку інноваційного інвестування полягає в його здатності об'єднати розрізнені інвестиційні ресурси та трансформувати їх у конкретні капіталовкладення, що мають інноваційну спрямованість, сприяти руху потоків інвестиційних ресурсів від їхніх джерел до користувачів інвестицій. Це визначає роль і вплив даного ринку на процеси виробництва й відтворення – за допомогою нього можна впливати на рух, обсяг, напрямок інвестиційних коштів, що формують конкретні вкладення в інноваційній сфері, і, отже – на інвестиційні процеси в інноваційно активних галузях економіки й регіонах.